

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 9 SEPTEMBER 1965 50. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

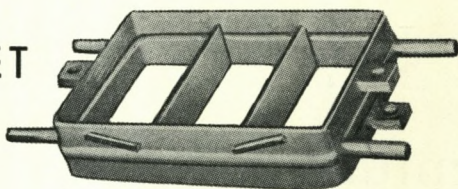
Den danske stålformkasse
til jern- stål- og metalstøberier

Leveres i størrelser
og udførelser
efter ønske

STAALKONTORET

Jægersborgsvej 64 . Kgs. Lyngby

Telefon (01) 88 26 22

Det er en kendsgerning, at Christiani & Nielsen er et af de danske firmaer, hvor mulighederne er størst for at komme til at deltage i spændende opgaver over hele jordkloden, f. eks. ved følgende igangværende arbejder:

Motorvejstunneler i Belgien, Danmark, Holland og Norge.

Havneanlæg i Brasilien, England, Libyen, Sydafrika, Thailand og Tyskland.

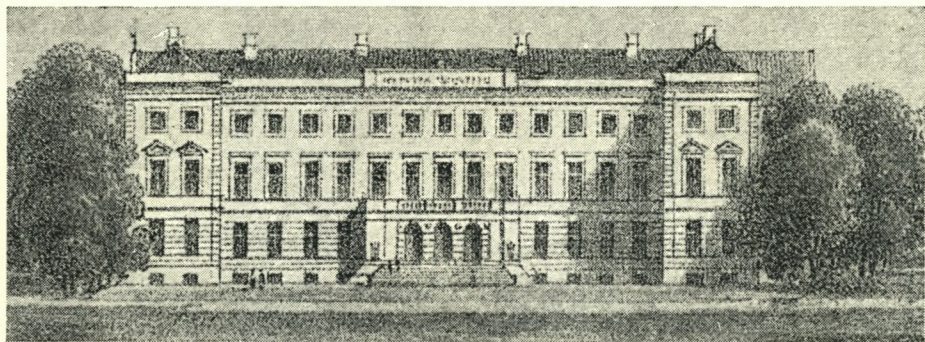
Flodregulering og dæmninger i Pakistan og Venezuela og ...

ikke at forglemme Lillebæltsbroen i Danmark.

Gør hele
verden
til Deres
arbejds-
område

Har De lyst til at være med til at arbejde i et stort firma, hvor den enkelte kan få lov til at udvikle alle sine skabende evner gennem interessante opgaver, vil vi gerne hilse på Dem. Ring venligst på tlf. (01) 14 12 33, lokal 83 og aftal et møde på et af vore kontorer.

CHRISTIANI & NIELSEN

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORØNER-BLÅDET

SEPTEMBER 1965

50. ÅRGANG

NUMMER 9

DIREKTE FRA BÅNDET V

Samtale med *prof. dr. phil. N. E. Nørlund.*

Optaget 4.—5.—1965.

— De gik ud fra Sorø som student i 1903, og De er formodentlig en af de yngst udnævnte professorer?

— Joh, jeg blev udnævnt allerede i 1912 i Lund.

— Jeg ved ganske vist, at der var en, der blev udnævnt endnu yngre. Det var Deres svoger, professor Niels Bohr, som var gift med Deres søster. — De var og blev matematiker fra begyndelsen, og jeg forstår, De allerede på Sorø interesserede Dem særligt meget for matematik.

— Det gjorde jeg i høj grad. Jeg var helt klar over, jeg ville enten være matematiker eller astronom.

— Og De blev begge dele!

— Ja, jeg begyndte allerede i Sorø at studere matematik, læse de gamle klassikere på latin, som Euler og Gauss,

og det var meget morsomt. Jeg fik fri i matematiktimerne, fordi jeg var helt færdig med vort pensum. Jeg gik så i timerne ovre i den fysiske samling, hvor man havde så mange dejlige instrumenter, og det morede mig meget at gå og arbejde med dem og med astronomiske kikkerter. Jeg havde en dejlig tid dernede.

— De havde god støtte af Deres lærere?

— Glimrende støtte af Thaarup, som interesserede sig for mig. Jeg var ham meget taknemmelig for vejledningen, han gav mig. Jeg kom hjemme hos ham og drøftede med ham de ting, jeg læste.

— Da De blev udnævnt til professor ved Københavns Universitet ved en nyoprettet lærestol i matematik, skrev Berlingske Tidende: »Denne ansættelse

får karakter af en kaldelse og er derfor særlig ærefuld!»

— Ja, det var i januar 1918.

— Har De været meget på rejser?

— Ja, det har jeg. Jeg tager meget del i internationalt samarbejde og kongresser. Straks efter jeg havde taget doktorgraden i 1910...

— ... på en afhandling »Studier over lineære differensligningers teori«.

— ... rejste jeg til Paris for at studere videre. Der kom jeg i berøring med mange af matematikkens største navne...

— blandt andet Poincaré — Henri Poincaré...

— ja, ham stod jeg meget nær!

— Har han noget at gøre med den senere præsident?

— Det var en fætter til ham, og jeg traf iøvrigt også præsidenten. Desuden var der andre af vor tids største matematikere: Darboux, Picard, Hadamard, Borel samt Painlevé, som senere blev ministerpræsident.

— Er De så blevet særligt franskpræget?

— Joh, jeg har skrevet mange af mine skrifter på fransk og har stadig bevaret forbindelsen med Frankrig, hvor jeg jævnlig er kommet på besøg. Da krigen sluttede i 1945, blev jeg sendt derned som repræsentant for Universitetet for at genoptage de videnskabelige forbindelser, som det hed, og traf der kollegerne igen efter de mange års afbrydelser.

— Hvordan var stemningen dengang, lige efter krigen? Mindede den om stemningen efter den første verdenskrig?

— Frankrig havde jo været længere

nede, lidt mere under følgerne, men var nu ved at rejse sig igen. Det var en stor glæde at se den kraft, hvormed de hurtigt kunne tage sig sammen igen efter det umådelige nederlæg.

— Og så troede man på freden?

— Jo, det gjorde man. Der er en umådelig kraft og energi i det franske folk... Jeg har også været i England og Tyskland en kortere tid, men mest har jeg arbejdet i Frankrig. Ved siden af har jeg taget del i internationale astronomiske møder, idet jeg i mange år var medlem af og præsident for »Time Commission«, en international kommission til undersøgelse af regulering af *tiden*. Tiden er et af de store, vanskelige problemer i dag, tiden og rummet...

— De har også været Efor for den Arnamagnæanske Stiftelse.

— Ja, men det var nu kun en kortere tid, sammen med Carsten Høeg. Jeg holder så meget af Island. Den store blå bog, der ligger der, udgav jeg fornylig om Island. Den handler om hele Islands kartografi og giver en nøjagtig beskrivelse af landet i kartografisk henseende.

— Var De i længere tid i Island?

— Ja, jeg har været der to gange i længere tid og var med til at fotografere det hele fra luften.

— De gjorde også en stor indsats i Lund gennem en halv snes år. Har De stadig forbindelse derovre?

— Ja, det har jeg, og jeg har mange gode venner rundt om i Sverige. Det var en stor oplevelse at leve i et broderland, som var meget forskelligt fra Danmark. Hele universitetsadministra-

tionen var ikke så lidt anderledes. Det var meget lærerigt og interessant.

— Det kom Dem måske til gode, da De var rektor for Københavns Universitet?

— Ja, det gjorde det på forskellig måde.

— Vil De fortælle lidt om Deres Sorøtid? Deres forældre boede jo i nærheden, nemlig i Slagelse, så det var vel ikke så stor en overgang for Dem at komme til Sorø, som det var og er for drenge, der kommer mere langvejs fra.

— Nej, det var det ikke. Jeg boede det første år hos Akademilægen Gjellerup, og senere på Akademiet. Jeg kom jævnligt hjem til Slagelse og havde kammerater med. Einar Cohn, som jeg stadig omgås, var en af dem.

— Ja, jeg ved, at Stevenius-Nielsen stadig holder julefrokost for Dem, Cohn, Johannes Pedersen og Meulengracht.

— Ja, der var to brødre Meulengracht, den ældre, som vi gik i klasse med, og lægen, der var et par år yngre og gik i klasse med min afdøde bror (dr. Poul Nørlund) fra Nationalmusæet.

— Ja, Nationalmuseet har jo været præget af soranere gennem tiden.

— Ja, det er morsomt at vide. Johannes Pedersen har jeg forøvrigt megen kontakt med. Jeg træffer ham ofte i Videnskabernes Selskab.

— Hvordan med lærerne på Sorø? Hvorledes var Thaarup som menneske?

— En meget fin og original personlighed.

— Var han dygtig som pædagog?

— Han var lidt doven. Han kom altid for sent til timerne. Men han var klog,

indsigtsfuld og meget interesseret i de egentlige matematiske problemer.

— Deres forhold til rektor Hoff var jo også godt, for — var der ikke noget om, De kom som vikar til Sorø.

— Jo, jeg kom, lige efter at jeg var gået ud, da Mikkelsen, matematiklæreren blev syg, for at vikariere, og da boede jeg en tid hos rektor Hoff og traf også Krarup jævnlig. De to gik tur i Filosofgangen, og jeg nød den ære undertiden at følges med de to ældre herrer.

— Det var jo også to personligheder. Krarup var også fremragende.

— Ja, det var han, og en udmærket lærer. Ham havde vi i religionshistorie, og han gav os et udmærket indblik i de forskellige religioner. Rektor Hoff havde vi i oldtidskundskab. Han lærte os islandsk og gammel dansk.

— Jeg ved, at Krarup aldrig rigtig kunne forvinde tabet af Sønderjylland.

— Ja, det var sikkert en stor glæde for ham — som det var for os — at opleve Genforeningen.

— Ja, selv om vi kun fik halvdelen.

— Ja, vi skulle have haft det noget længere ned.

— Vi kunne have fået det i dag for tyve år siden — i hvert fald Flensborg med!

— Det kunne vi sikkert.

— Spillede De nogensinde Dilettantkomedie på Sorø?

— Det var nu ikke meget.

— Var De glad for Deres Sorøtid?

— Ja, jeg var meget glad for Sorøopholdet. Jeg synes, det var en glimrende skole, og jeg har de allerbedste minder dernede fra. Jeg boede jo på Akademiet.

— Har De været dernede de senere år og set ombygningerne?

— Ikke de allersidste år, men jeg har jævnlgt været dernede.

— Det var altid fornøjeligt at træffe kammerater, men — nu er jo mange af mine samtidige døde.

— Nu gør det jo ikke så meget, at man ikke i Soransk Samfund træffer sine egne, for der opstår stadigvæk en meget hurtig og nær tilknytning blandt gamle soranere. F. eks. var professor Johannes Pedersen forleden med til et af frokostmøderne, og det var han — og vi — meget glade for. Det kan jo være, vi en dag kan lokke Dem med?

— Det kunne være fornøjeligt.

C. C. Hoffgaard.

IV. **Ragnar Spärck**, f. 5. august 1896, død 20. juni 1965. Danmarks førende zoolog og havbiolog. Student 1914, mag. scient. 1919, dr. phil. 1925, privatdocent ved universitetet 1926, professor i zoologi sammesteds 1937. Forf. af talrige arbejder indenfor zoologi og havbiologi, desuden arbejder om dansk naturvidenskabs historie.

V. **N. E. Nørlund**, f. 26. oktober 1885, student 1903, mag. scient. 1910, dr. phil. samme år, assistent ved Københavns observatorium 1908—12, professor i matematik, 1912—22 i Lund, 1922—56 i København. Foruden arbejder i matematik tillige værker om Danmarks og Islands kortlægning. Formand og præsident for talrige organisationer, medlem af videnskabelige selskaber, æresdoktor ved 5—6 universiteter.

Sorø Akademi's skoleblad

S I C

Gamle soranere opfordres til at tegne abonnement; pris 10 kr., sendes overalt. Annoncer modtages gerne.

Henvendelse til:

Jes Østergaard,
Rektorboligen, Sorø.

Thorvald August Brown Jørgensen

En soraner på en udsat post.

Af Osvald Due.

(Fortsat)

Jeg har ret udførligt omtalt adressebevægelsen og i særlig grad dvælet ved Heiberg-sagen, da den kan stå som eksempel på de mange angreb, der rettedes mod Jørgensen i hans embedstid i Slesvig by. Han undgik ikke trusler på livet, og der lå alvor bag truslerne. Et stærkt talende vidnesbyrd om, at slesvig-holstenernes agitation mod Jørgensen kunne slå fejl, når det drejede sig om mennesker, der stod det danske fjernt, uden at være stærkt knyttet til tyskheden i almindelighed eller slesvig-holstenismen i særdeleshed, oplevede Jørgensen, da en ham personlig ganske ukendt mand kom til ham og fortalte, at han nøje havde iagttaget, hvad der rørte sig omkring ham. Denne mand, der var fra Ditmarsken, forsøgte at bevæge Jørgensen til at bringe sig i sikkerhed, da der ellers ville overgå ham et lige så ufortjent som forfærdeligt martyrium. Det var få dage før Dannevirkes rømning, Jørgensen, der havde gjort sig sin stilling op og havde bestemt sig til at blive på sin post til det sidste, måtte sige til manden, at han ikke kunne modtage hans velmente tilbud, der endog strakte sig så vidt som til at stille penge og befordring til rådighed.

Den samme afvisning mødte konseilspræsident *Monrad*²¹⁾ under sit besøg først i februar 1864 i Slesvig by, da han opfordrede Jørgensen til i tide at bringe sin person i sikkerhed. Først der-

efter meddelte Monrad, at det var regeringens vilje, altså en ordre, at Jørgensen skulle tiltræde en orlov. Jørgensen måtte adlyde.

Jørgensen boede først i »Bielkes Palæ«, der brændte efter 1864. Det lå omtrent der, hvor den nye regeringsbygning opførtes. Senere boede familien i »Prindsens Palæ«, opkaldt efter prinsen af Noer, beliggende i Altstadt. Huset, Rådhusstræde nr. 16, står endnu. Altstadt er den mest interessante bydel i Slesvig. Her ligger også domkirken, der ikke gør sig bemærket ved ydre skønhed. Det blev ingen forskønnelse, da den restaureredes i ægte prøjsisk stil med det høje, spidse tårn. Skønnest er hovedportalen. Men kirkens indre er betagende smukt. I så henseende fremtræder Brüggemanns dejlige altertavle i særlig grad.

— — —

Man forstår de tanker og følelser der bevægede Regenburt i planlægningen og gennemførelsen af sprogordningen. Nu, da begivenhederne er på afstand, kan man nok se og erkende, at i mangt og meget blev der grebet galt an. På den anden side skal man prøve at anskue Regenburts virke på den tids baggrund. Han handlede ud fra de ædleste motiver. Han ville fremhjælpe den danskhed, han selv var så dybt forankret i. I sine bestræbelser støttedes han af mænd, han selv havde valgt eller billigt valgt af, og blandt disse mænd var et relativt stort antal sornere. De havde fået en national påvirkning på Sorø, både i skolen og på den akademiske læreanstalt. I særlig grad var det C. F. Wegener, der ved sin på én gang inderlige og ildfulde

undervisning i nævnte henseende kom til at betyde mest. Aug. Jørgensen var i årene 1852—64, og særlig efter 1856, da han begyndte sin embedsvirksomhed i Slesvig by, Regenburt en tro og loyal hjælper. Regenburts overlegne ro dæmpede vel i nogen grad Jørgensens impulsivitet. Alligevel opstod der situationer, hvor Regenburt måtte advare den ildfulde Jørgensen. Dennes usvigelige troskab mod Danmark førte til sammenstød med slesvig-holstenerne. Ikke alt i hans fremgangsmåde er uangribeligt. Men meget kan noteres på hans kreditside: hans dygtige administration, hans energiske initiativ på så mange områder (vejvæsen, skolevæsen, fattigforsorg, havnevæsen, omsorgen for døvstumme; han blev direktør for Det kgl. Døvstummeinstitut for hertugdømmerne Holsten, Lauenborg og Slesvig). Med særlig interesse tog han sig af en fattig dreng, som en lærer under en eksamination gjorde Jørgensen opmærksom på. Drengen røbede kunstneriske anlæg. Jørgensen formidlede drengens forbindelse med den ældre Bissen, der selv var født i grænselandet. Ved Jørgensens hjælp tilvejebragtes de fornødne midler til det unge menneskes underhold og uddannelse. Denne hjælpsomhed fik Jørgensen megen glæde af. Omtalte dreng, *Hoffmann*,²¹⁾ kom til at udføre betydelige arbejder og var under et ophold i Rcm en tid dansk konsul.

(Sluttes).

NOTER

21. *Ditlev Gothard Monrad* f. 24/11 1811 i København, d. 28/3 1887 i Nykøbing F. Statsmand og biskop. Kultusminister i Martsminister-

riet, afløste i december 1863 Hall som konseilspræsident. Monrad begik det skæbnesvangre fejlgreb at afslå det engelske forslag om en deling af Slesvig, efter voldgiftskendelse. Det gælder vel iøvrigt, at om man havde opgivet helstats- og Ejder-politikken, var Flensborg ikke gået tabt. Provst Th. Sørensen, Skanderborg, fortæller i »Nogle erindringer om stiftamtmand dr. phil. T. A. J. Regensburg«, at han en gang spurgte Regensburg, der ellers sjældent talte om de sønderjydske forhold, om han troede, at vi på London-konferencen, hvor han selv var med som attachéret minister Quaae, kunne have fået linien Flens-

borg-Tønder, svarede: »Ja, en aften på en spadseretur i Hyde Park sagde Lord Russell til minister Quaae: »Hvis De i aften kan love mig bestemt, at Danmark vil gå ind på linien Flensborg-Tønder, »then we will go to war«, d.v.s., så vil vi på det grundlag begynde krig«. Men Quaae turde ikke, og næste dag var det allerede for sent.

22. **Heinrich Bernhard Johannes Hoffmann** (1844–1920), dansk billedhugger, 1866 Akademiets lille guldmedaille, debuterede med en statue af Griffenfeld, af senere arbejder bl.a. »Et idealt kvindeligt hoved«, og statuen »Psyche«. Flere portrætbuster.

Årsfesten på Sorø Akademi

LØRDAG DEN 16. OKTOBER 1965 FOR MEDLEMMER MED DAMER

Program:

Kl. 17,45: Deltagerne samles i kirken.

Kl. 18,00: Koncert på orgel af organist
Knud Vad.

Repertoire:

Joh. Sebastian Bach: Præludium og Fuga i D-dur,

César Franck: Koral Nr. 1 i E-dur,

Konfirmationskantaten.

Kl. 18,45: Deltagerne samles i Akademiets festsal, hvor oberst Frode Worm-Leonhard vil holde rustalen.

Kl. 19,30: Middag med rødvin, kaffe.

Derefter fortsætter festen med dans til kl. 01,00.

Der vil i lærerværelset blive indrettet en bar, hvor drinks kan fås mod kuponer; hver deltager vil inden midt dagen få udleveret 2 kuponer.

Pris for deltagelse er kr. 33,00 pro persona, dog for juniores — de sidste 8 årgange — kr. 16,50 pro persona.

Deltagelse bedes anmeldt til:

B. Husted-Andersen,

Raadhuspladsen 16, København V.,

Telefon: MInerva 3770,

samtidig med at beløbet for deltagelse indbetales (postgiro 1710), senest mandag den 11. oktober kl. 16,00. Pladsantallet er begrænset, og i tilfælde af overtegning vil de sidst anmeldte medlemmer risikere ikke at komme med.

Påklædning: Festdragt.

Der arrangeres transport med Viking-busser København/Sorø/København.

Afgang Bernstorffsgade, ud for Hovedbanegårdens ankomsthale, kl. 16,00.

Afgang fra Sorø senest kl. 01,00.

Samtidig med tilmelding til årsfesten bedes meddelt, om deltagelse i denne transport ønskes. Prisen pro persona er kr. 19,50 tur/retur, som opkræves undervejs til Sorø.

Herlufsholm skole

400 år

Med en let, dog hurtigt svindende følelse af misundelse konstaterer vi soranere, at Herlufsholm skole er 21 år ældre end vor; i stedet for ønsker vi vor broderskole hjertelig til lykke med håb om lys og fremgang for de næste 400 år og betoner fællesskabet, som allerede gav sig udslag i det 17. årh. Ved Soransk Samfunds 100 års jubilæum den 14. april 1962 udtalte Herlovianersamfundets formand, professor *Flemming Tolstrup*, følgende:

»Vi er af ét blod, I og vi, i mange år har vi delt ondt og godt; 1653 blev *Jørgen Rosenkrantz* leder både af Herlufsholm og Sorø; han udførte i sven skekrigens tid et heroisk arbejde for at bevare de to skoler og kunne i dag have været medlem af begge skole samfund«. (Sor. Bl., 47. årg., s. 62).

Gennem årene har der været forbindelse og vekselvirkning mellem Herluf Trolles og Fr. II.'s skole; eksempelvis kan anføres, at den indfødte soraner *Chr. Hansen Jerntoft* (1858—1931, s. '76) i årene 1887—1929 var adjunkt og lektor på Herlufsholm og gjorde en stor indsats for skolens sport, ikke mindst cricket. (Sor. Bl., 16. årg., s. 80). Og 1911 drog soraneren *Henrik Raaschou-Nielsen* (1871—1948, s. '89) fra Herlufsholm, hvor han havde været lærer fra 1897, som rektor til sin gamle skole. Endelig kan nævnes, at den frodige *Poul Helms* (1894-1959), 1902 student fra Herlufsholm, i årene 1918—54 var en højt anset lærer på Sorø og

blev en inkarneret soraner. (Sor.-Bl., 44. årg., s. 38).

Jubilæet fejredes, som det sig hør og bør med pomp og pragt, fester og imponerende pengegaver. Ej heller glemte man ikke den åndelige side; denne »tilgodesås« (et i nutiden yndet udtryk) ved to vægtige værker.

På 277 store sider behandler professor *Flemming Tolstrup* »Det ældste Herlufsholm 1560—1788«, idet han mener, at dette tidsrum kræver en dybere arkivalisk behandling, end det var tilfældet i H. B. Melchiors bog fra 1822. Byggende på et større arkivalisk materiale er professor Tolstrup i stand til at sætte det kendte i et nyt lys og fremdrage mange ukendte enkeltheder; forfatteren vurderer forsigtigt stoffet, ikke mindst de forskellige mere eller mindre vel afhjemlede traditioner. Særlig interesse vies godshistorien, der kan tjene som type for landbrugs historie i almindelighed. Der gives livfulde skildringer af Birgitte Gøjes kamp for en retslig anerkendelse af skolens fundats, af *Jørgen Rosenkrantz'* betydelige indsats på svenskekrigens tid og af J. L. Holstein Ledreborgs fremragende arbejde for skolens økonomi i det 18. årh. Klart og overskueligt har forfatteren leddelt sin behandling i tre store hovedafsnit: Grundlæggelsen — Ledelse og tilsyn 1565—1788—Stiftelsens indre liv.

Et vægtigt arbejde, også af interesse for andre end herlovianere.

Herlovianersamfundets bidrag: Helge Finsen og Sven Tito Achen: »Herlufsholm i 400 år — en række billeder« giver langt mere, end den beskedne titel

antyder. Ganske vist er udgangspunktet et overdådigt billedstof, fra de henrivende forsatsbilleder til bogens mange stik, tegninger og nyere fotografier, men disse ledsages af en fremragende tekst, der uden at prætere at danne en sammenhængende skildring af Herlufsholm giver både historie og indblik i skolens indre liv og særlige sprog. Det hele udstråler herlovianernes kærlighed til dere skole, ofte i fornøjelige humoristiske udtryk. Lang tid kan tilbringes med at studere billeder og tekst; og begge bøger supplerer hinanden fortræffeligt: Vægtigt og let i forening. Dertil kommer til slut, at de to værker som bogkunst står i topklasse.

Poul Schjærff.

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 2. SEPTEMBER 1965

Tilslutningen passabel — 21 ialt fra årgang 1900 og fremefter. Næstformand *Svend Clausen* bød velkommen med hilsen fra formanden, der var forhindret i at møde. Man havde aflagt besøg i Sorø for at forberede årsfesten, alt så ud til at klappe — man deltog i aftensmåltidet på skolen, dødimponerende traktement. Skolen leve. Clausen orienterede derefter udførligt ang. programmet for årsfesten (se andetsteds i bladet).

Den traditionelle allitterationskonstellation (flot ord!) Hauch-Hebo bragte mindeglans frem i deltagernes øjne.

Nydelsen af en lækker gullasch med en dejlig lind kartoffelmos samt livlig snak mand og mand imellem bremsede eventuel officiel taleudfoldelse, hvorfor jeg kan fatte mig i korthed og blot

bemærke, at jeg foreviste brevet fra direktør Estrup med det skønne billede af Akademiet, som alle var enige om ville være et udmærket »hoved« for Soranerbladet.

En halv snes deltagere med *Bjørning* i spidsen gav morsomme bidrag til et eventuelt tredje bind af »Alverdens Anekdoter«.

Som sædvanlig dominerede hygge og velvære, hvorfor det forventes, at endnu flere indfinder sig *torsdag den 7. oktober*, når klokken er slagen 12.

P.Sch.

Det var dengang . . .

(for 25 år siden)

Jeg sidder her, sidst i august, og forbereder mig på mit 40-års studentertilslutningsmøde i Sorø om få dage, alt medens jeg henter inspiration i Soranerbladets 25. årgang (1940), hvor en stor »forgænger« H. G. Olrik har skrevet om »*Gensyn med Sorø*«. Mon ikke andre kammerater kunne hente et og andet heri? Jeg citerer:

Man elsker dette Sted og kan ikke lade være at beskæftige sig med det i Tankerne, Mindets og Fremtidshaabets. Man kan holde sig borte derfra i baade fire og fem Aar, men i det sjette maa man en Dag eller to derned for at se, om alt staaer endnu som i Erindringens Skær — eller om der er sket noget, man maa græde over. Jeg var der forleden, og gammel Vane faar mig til at »gribe Pennen« og fortælle lidt om, hvad jeg saa og hørte.

Det var hedt, julihedt, som der plejer og skal være i Sorø ved Midsommertid — heri var der ingen Ændring. »Folk

kan ikke holde ud at være her paa denne Tid; selv de, der er født hernede, skyer Sorø som Pesten i den hede Tid« betroede Svenden i en Urtebod mig — og det saa ud, som om han havde Ret. Rundt om: lukkede Vinduer og ikke et kendt Ansigt at se, Akademihaven i al dens Pragt komplet tom for Folk, og det baade om Dagen og om Aftenen. Og dejlig er dog denne store, herskabelige, rigt afvekslende Park — smukkere, synes jeg, end nogensinde, røgtet med Forstaaelse af dens særegne Skønhed, forøget med ny Ynde, men paa en nænsom og pietetsfuld Maade og hist og her med Vidnesbyrd om, at noget nyt forberedes... Øde og tom var selve Skolebygningen... alt stod, som det formodentlig gjorde den Dag i Juni, da Skolen lukkede: et Par glemte hvide Huer udenfor Spisesalen, Regnehæfter og Stilebøger laa hist og her — hele den ubeskrivelige Duft af Drengene og Mad, Eksamensbøvs og Bøger var aldeles, som den altid har været og sikkert vil vedblive at være paa Gange og Trapper og i Klasserne til Skolens Ende.

I Solennitetssalen stod de danske Konger i deres Rammer og saa ud, som om der intet var passeret i Dannevang siden 1827; Fader Holberg sad i Spisesalen og stirrede langt hen for sig, og paa det falske Roslin-Billede i »Selskabssalen« havde hans Aasyn fremdeles det let haanlige Udtryk, som ihvertfald ikke forlader det, saalænge det rædselsfulde Møblement, man har omgivet ham med, bevares med en Trofasthed, der var en bedre Skat værdig.

Om Eftermiddagen suste der en halv Storm over Sø og Skove, og der var

Kaproning i lange Baner af indfødte og fremmede Hold. Om det ellers var noget at gøre Blæst af, ved jeg ikke, men Sorø-Roere er jo i en Klasse for sig, og hvis de uden Omsætningsafgift (! ved red.) har kunnet bjerge sig noget af alt det Sølvtøj, som i Dagens Anledning var udstillet i et Butiksvindue paa Storgade, saa har de skam ikke roet omsonst.

E.

Den 40. gammelsoraner-fodboldkamp

søndag den 29. august 1965.

Listen over de sidste 20 kampe viste, at vi ikke plejede at tabe mere end to år i træk — skulle traditionen holde, var der således en sejr i vente til de gamle kæmper. Vi gjorde desværre regning uden vært. Bevares, vi blev beværtet godt nok af skolen med rektor i spidsen, men noget tydede på, at drengenes gæstfrihed ikke kunne række så vidt.

Det begyndte ellers så fint med en række gode forsøg fra begge sider. Disse mandede imidlertid de fleste gange ud i en form for atronautnedskydning, der tydede på, at spillerne ikke var blevet informeret om, at rumtvillingerne var lykkelig nedkommet 5 minutter før kampen begyndte. I slutningen af 1. halvleg opdagede Ibæk pludselig, at han var alene med en modstander og en bold; denne sidste lå få sekunder efter i vort net. Da den først havde været der én gang, fandt den i løbet af det næste minut tilbage igen, og halvlegen sluttede med 2—0 til drengene. Som om det ikke var nok, fortsatte scoringen i 2. halvleg med 4 mål ekstra. Først i

kampens sidste minut fandt Ib, at nu skulle det være slut, hvorpå han trak selv og skød træstmålet. 6—1 til skoleholdet var vel en lidt for stor sejr i forhold til spillets fordeling, men der vistens god teknik hos nogle af drengene, der var pænt sammenspil — og så var der jo det med konditionen!

Ved det efterfølgende kaffebord takkede Bang for kampen, idet han overrakte 200 kr. fra Soransk Samfund + 140 kr. fra de 14 gammelsoranere + 25 kr. fra Torben Madsen, der for første gang i mange år ikke var med som klakør. Pilegaard takkede for det velkomne tilskud til drengenes sportsrejser og redegjorde for sidste års regnskab, der kun udviste balance, fordi drengene selv havde betalt 102 kr. til formålet.

Efter at rektor havde takket for såvel trofasthed som penge (disse sidste blev betegnet som et efterhånden uundværligt tilskud), brød vi op — fast besluttet på, at nu skulle der trænes!

sem.

40-års jubilarene

mødtes 4. september i Sorø 23 af 30 mulige, deraf kom to med fly fra Færøerne: Torarin Evensen og Leif Waagstein — og de modtoges naturligvis med særlig glæde. Ligeledes vore tre gæster, rektor Østergaard og to af lærerne fra dengang: Søren Thomsen og Marcus Pedersen; sidstnævnte blev endda med akklamation »optaget på holdet«, da han som bekendt er gift med Lisbeth, f. Raaschou-Nielsen, og hans vivacitet kunne kappes med de flestes.

Modtagelsen fandt sted ved en vellykket middag på Parnas, udmærket arrangeret af Else Damgaard, Lisbeth

P. og Kann. Toastmaster var Svend Clausen, der også talte for damerne, medens festtalen, for og til vore gæster, blev holdt af dommer Finn Ryhave (»Geden«, som han selv rettede det til); den påhørtes med stor opmærksomhed, var elegant formet — ikke uden bid, men fremført med et underfundigt og afvæbnende lune. Foruden de indfødte gæster havde mindst en halv snes jubilarer ordet i aftenens løb, sætningen »Kan I huske...« var nok den hyppigst anvendte — og som den kunne sætte stemningen i vejret!

Søndag formiddag beså vi nyt og gammelt på Akademiet og deltog i skolens middag, hvor rektor bød velkommen og professor Ernst Andersen takkede på holdets vegne. Adskillige trak besøget i Sorø ud og nød gæstfrihed rundt om i byen. Flere var enige om at søge 45-års jubilæet afholdt på Færøerne! Qui vivra, verra. E.

Overlærer Sibberns legat for en soraner

Ansøgning om dette legat indsendes inden 1. november til undertegnede. Den stiles til skolerådet og må indeholde nøjagtige oplysninger om studium og økonomiske forhold.

Ansøgeren skal for at komme i betragtning have gået mindst 3 år i Sorø Akademis Skole, have bestået en afsluttende eksamen ved skolen og fortsætte sine studier under trange kår.

Arne Østergaard,
Rektor.

Dødsfald

Ingeniør Jens Chievitz

*1. januar 1889 — † 28. februar 1965

En lakonisk meddelelse fra en kammerat oplyser, at ingeniør i Chicago Poul Jens William Chievitz den 28. fe-

bruar døde af et hjerteslag. Han var søn af prof. anatomie Johan Henrik C. (1850—1901, student Sorø 1869), indkom 1902 i I studerende klasse og udmeldtes 1907 af IV kl. Ganske ung drog han til Amerika som ingeniør og blev en dygtig fagmand, der af sit firma fik betroede opgaver både i Amerika og Europa (bl. a. dæmningsarbejder i Rusland efter krigen). Han levede nu som pensionist; for to år siden deltog han i 1908-holdets 55 års jubilæum; det var en glæde at være sammen med ham, rolig, afdæmpet og erfaren i livets skole. Hans ældste broder var den fremragende kirurg og frihedskæmper Ole C. (1883—1946), student fra Gammelholms skole.

Møbelhandler, snedkerm. Carlo Malling

* 2. maj 1890 — † 2. august 1965

I begyndelsen af århundredet slog fru Augusta Malling, enke efter bogholder J. P. H. S. Malling i Buenos Aires sig ned i Sorø med sine to sønner, der var født i Argentina. Hun kæmpede bravt for at få de to drenge uddannet. Min broder og jeg legede ofte hyggeligt med Carlo og Pedro eller Carlito og Pedrito, som de kaldtes.

Carl Rudolf Schjøning Malling gik i årene 1901—06 på Sorø, uddannedes i snedker- og møbelfaget og etablerede en god forretning i København. Han døde af en blodprop den 2. august. Broderen Pedro, f. 29. juli 1891, kom på Sorø 1903 og udgik 1908 med realexamen. Efter uddannelse i Tyskland knyttes han til Ford Motor Co. i København; han er nu ingeniør og bor for tiden i Stockholm. To tiltalende kammerater.

P.Sch.

Fhv. overlæge,

dr.med. Vilh. Stub-Christensen

* 9. maj 1899 — † 9. august 1965

Overlæge Stub-Christensen kom på Sorø 1913 og tog studentereksamen 1916. Han var født i Ledøje og blev cand.

med. 1924; efter nogle år som reserve-læge forskellige steder i landet blev han overlæge og leder af tuberkulosehospitalerne i Aarup og Odense 1932—54, han forestod tillige tuberkulosestationerne i Odense og Assens amter. Han boede fra 1932 i Aarup og var højt anset og anerkendt i lægeverdenen.

Læge Gregers Panduro

* 10. november 1897 — † 18. august 1965

Et stort tab har Ringstedegnen lidt ved læge Gregers Panduros pludselige død den 18. august. Han havde været alvorlig syg af et hjertetilfælde, men var dog i så god bedring, at han var kommet hjem, men et pludseligt tilbagefald fik døden til følge. Lægesønnen fra Skørping gik i årene 1910—16 på Sorø og blev student 1916.

Han begyndte som mekaniker, men sadlede hurtigt om til medicin, og hans karriere i dette fag er således: Cand. med. 1924, derefter læge i København, amanuensis i Nykøbing F. 1925, reserve-læge ved Sorø amts sygehus 1926, samme år praktiserende læge i Ringsted. 1957 trak han sig af helbreds-mæssige grunde tilbage og bosatte sig i sit sommerhus ved Haraldsted sø.

I Ringsted fik han en meget stor praksis, dels på gr. af sine faglige kvalifikationer, dels — og ikke mindst — for sine menneskelige egenskaber. Han var ikke den kolde, korrekte fagmand, han blev ven med sine patienter. Velgørende rolig og i besiddelse af en sund optimisme gav han sig tid til at tale med den syge, og dette menneskelige hjalp måske ofte lige så meget som lægens kunst. Men sligt slider på sin mand, og som ovenfor meddelt, slog han fra. I Haraldsted fik han sammen med sin hustru en række gode år; her-nede i naturen blomstrede han op, her drev han passioneret sportsfiskeri, og her kom i venners og kammeraters lag hans festlige og frodige lune til sin ret.

Han var et samlingspunkt for sin år-

gang, 1916, kammerater mødtes ofte hos ham, og som interesseret kriketspiller var han i mange år dommer ved kampene mellem gl. soranere og skolens hold, en kyndig dommer. Hans søn Rudolf (»Rudi«), s. 43, var en fremragende spiller i topklassen. P. Sch.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i oktober:

1. Henning Daae Hansen (f. 1905), r. '22. Menes at opholde sig i Canada.
1. Filminstruktør, cand. polyt. Hagen Hasselbalch (f. 1915), Rungsted Strandvej 55, Rungsted Kyst.
4. Overlæge Jørgen Eilef Joensen (f. 1915), Østergade 5, Herning.
5. Prof., dr. phil. Johannes Balthasar Brøndsted (f. 1890), Gl. Carlsbergvej 15, Valby.
7. Fabrikant Vagn Leger-Jensen (f. 1915), på Sorø 1926—31. Adresse?
8. Forstander Paul Oreby Petersen (f. 1905), Rønshoved Børnehjem pr. Rinkenæs.
11. Godsejer Christian Emil Georg Gustav Grüner (f. 1890), Lille Odinshøj 22, Hellebæk pr. Aalsgaarde.
12. Kontorassistent Jørgen Georg Heinrich Rahlff (f. 1895), på Sorø 1906—10.
13. Civilingeniør Tyge Hall (f. 1915), Skt. Marcus allé 6, Kbhvn. V.
15. Fru Ella Justine Danckert (f. 1895), Serridslevgaard pr. Tvingstrup.
15. Fuldmægtig Aage Vilh. Johs. Møller (f. 1895), r. '12.
16. Civilingeniør Vald. Hastrup Mathiesen (f. 1905), C. N. Petersensvej 14, Kbhvn. F.
17. Johs. Poulsen (f. 1875), på Sorø 1887—90.
17. Aage Hellmers (f. 1885), Nymindevej 15, Vanløse.
17. Axel Georg Wiboltt (f. 1895), udvandret til USA.
19. Amtsforvalter Herluf Meilsøe Rahbek, (f. 1885), Strandalléen 1 B, Helsingør.
19. Grosserer Chr. Wendt Lønholdt (f. 1890), Vadsbylund, Hedehusene.
19. Amtmand Niels Elkær-Hansen (f. 1915), Storegade 36, Rønne.
19. Fuldmægtig Poul Nielsen (f. 1915), Tavlekærvej 84, Hvidovre.
20. Skovejer Erik Wielandt (f. 1905), »Skovriderkrogen«, Hammersholtvej, Hillerød.
22. Forretningsfører Fritz Orla Werner (f. 1900), Bakkegårdsallé 13, København V.
22. Henning Johs. Philipsen (f. 1915), på Sorø 1928—30. Omkring 1940 politibetjent i Aarhus.
23. Kontorchef, cand. phil. Gerhard Birch (f. 1875), Prinsesse Alexandrines allé 11, Charlottenlund.
25. Sognepræst Svend Gunnar Jul-Rasmussen (f. 1895), Galten-Vissing pr. Hadsten.
26. Professor, dr. phil. Niels Erik Nørlund (f. 1885), Malmøgade 6, København Ø.
29. Skovfoged Mouritz Mørk-Hansen (f. 1900), Herrested, Fyn.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff. Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Helgolandsgade 13, København V.
Direktør N. E. Løgstrup, Hilda 337.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

Sorø Akademi i Skovdistrikt

Har De kakkelloven, har vi brændet

Telefon 125

SCO

KNALLERT

— til hård daglig belastning

Tlf. 4 - 134

1. kl. værelser og smukke
selskabslokaler
Største og førende

HOTEL POSTGAARDEN, SORØ

**DEN BEDSTE
VITAMINTABLET
er GREENOSAN**

fordi den består af
NATURPRODUKTER

tilsat
Vitaminerne A B C D E
samt indeholder

**Mikronæring
Organisk Jern
Klorofyl**

Det store og stadigt stigende Salg
bekræfter Greenosan's
fremragende Egenskaber

Faas paa Apotekerne
Skelskør Frugtplantage A/S

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

Niels-Erik Hansen
statsautoriseret revisor

Kontor:
Frederiksholms Kanal 2, K.
Minerva 4482

Erik Pontoppidan
Landsretssagfører

Byen 6530
Nørregade 13

ORLA V. NIELSEN
Telefon Sorø 258

Byens førende forretning i
Akademibeklædning

**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver**

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414

Advokat
HARALD QVIST
Landsretssagfører
Mødeberettiget for Højesteret
Frederiksberggade 25
C. 3264 - MI. 3364
Lrs. G. Tage Nielsens øfff.

Johs. Brinck

AUT.
GAS- OG VANDMESTER
SORØ

**SVEGÅRDS
BOGHANDEL
SORØ**

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

MERKUR A/S

HERMODSGADE 14
ÆGIR 8888

*Kaffe og The
en gros*

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800

luksusøl
til hverdagspris
HARBOE